



# Effektmåling af sports-, kultur- og erhvervsbegivenheder

September 2007



Sport Event  
Danmark

VisitDenmark 

## Forord

---

Denne vejledning er udarbejdet af VisitDenmark, Wonderful Copenhagen og Sport Event Danmark (tidligere Idrætsfonden Danmark), i tæt samarbejde med Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsforvaltning, Københavns Kommunes Økonomiforvaltning samt Event Denmark.

Sigtet med vejledningen er at sætte private og offentlige beslutningstagere på lokalt, regionalt eller nationalt niveau bedre i stand til at vurdere de samfundsøkonomiske effekter af enkeltstående begivenheder med erhvervsmæssigt, kulturelt eller sportsligt indhold.

Vejledningen bygger desuden på følgende hovedkilder:

Modelberegninger af de samfundsøkonomiske effekter bygger på den regionale samfundsøkonomiske input-output model, LINE, som drives i fællesskab af VisitDenmark, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Arbejdsmarkedsstyrelsen og de regionale vækstfora.

Definitioner på begivenheder, indsamlingsmetoder mv. bygger på "Handbook of Marketing Evaluation Methodologies", udgivet af European Travel Commission i 2004.

## **Hovedretningslinier fra vejledningen**

---

Vejledningens hovedforudsætninger:

- Vejledningen beskriver begivenheders samfundsøkonomiske effekter i form af bruttoværditilvækst, beskæftigelseseffekt og provenueffekt ift. en 0-situation, dvs. uden den pågældende event
- Effekterne er summen af de direkte og de indirekte og inducerede samfundsøkonomiske effekter (turismemultiplikatoren)
- Vejledningen begrænser sig til indtægter/udgifter båret af deltagerne (eller arrangørerne eller anden vært, så længe disse ikke er lokale) og ikke ekstraordinære indtægter/udgifter
- Vejledningen sonderer mellem nationale og regionale effekter
- Vejledningen sonderer mellem effekter fra udenlandske og danske deltagere
- Vejledningen sonderer mellem effekter fra deltagere med og deltagere uden lokal overnatning
- Lokale deltagere i begivenheder bidrager ikke til den samfundsøkonomiske gevinst i hverken værtsregionen eller for landet under ét
- Danske deltagere i begivenheder giver en samfundsøkonomisk nettogevinst i værts- og forsyningskommunerne, men ikke for landet under ét
- Udenlandske deltagere i begivenheder giver en samfundsøkonomisk nettogevinst for såvel værts- og forsyningskommunerne, som for landet under ét.

Vejledningens hovedresultater:

- Deltagere med overnatning i forbindelse med en begivenhed skaber større bruttoværditilvækst og højere beskæftigelseseffekt end deltagere uden overnatning (dagsbesøgende).
- Deltagere uden overnatning (dagsbesøgende) skaber større samlet offentligt provenu end deltagere med overnatning.
- Deltagere fra udlandet skaber større samfundsøkonomiske effekter end deltagere fra Danmark.
- Deltagere fra udlandet og Danmark skaber lige stort kommunalt provenu til værtsregionen.

## Indhold

---

<b>Indledning og formål .....</b>	<b>1</b>
<b>Fremgangsmåde .....</b>	<b>2</b>
<b>Afgrænsning .....</b>	<b>4</b>
<b>Begivenheders samfundsøkonomiske effekter.....</b>	<b>6</b>
Omsætning .....	7
Bruttoværditilvækst.....	9
Beskæftigelse .....	10
Provenueffekt .....	12
Sammenfatning af samfundsøkonomiske effekter.....	14
<b>Vejledning til dataindsamling .....</b>	<b>15</b>
Antal respondenter .....	15
Udvælgelse af respondenter.....	16
Indsamling af data - spørgeskema .....	17
BILAG 1. Spørgeramme – begivenheder .....	18
BILAG 2. LINE modellens beregningsmetode .....	21
BILAG 3. CASE – VM i idrætsgymnastik 13.-21. okt. 2006 i Århus ...	22
BILAG 4. Beskrivelse af prognosemodel .....	26
BILAG 5: Beregningsmodel for Københavns Kommune.....	27

## **Indledning og formål**

---

Internationale sports-, kultur- og erhvervsbegivenheder står højt på den politiske dagsorden i oplevelsesøkonomien. Så sent som i april 2007 blev Regeringens Handlingsplan for tiltrækning af store internationale events til Danmark offentliggjort i erkendelse af, at sådanne begivenheder ikke alene skaber økonomisk aktivitet og beskæftigelse for landet. De skaber også folkeligt fællesskab og identitet, samtidig med, at de er kommunikationsplatforme for de byer, regioner og nationer, som iscenesætter dem.

Det stigende fokus på begivenheder skaber samtidig et behov for indsigt i begivenhedernes økonomiske effekter for værtsregionen og resten af landet. Det skyldes, at der ikke sjældent er et offentligt engagement forbundet med at tiltrække værtskaber for eksempelvis store sportsbegivenheder. Hertil kommer, at begivenhederne skaber samfundsmæssig aktivitet over en bred vifte af erhverv: både de typiske "turismeerhverv" som overnatning, transport og restauration og en række andre erhverv, såsom detailhandel og diverse forsyningserhverv.

Det rejser populært sagt spørgsmålet om, "hvem der vinder hvor meget", når store internationale events afholdes i Danmark. For at belyse dette spørgsmål, kan der ved stort set alle større begivenheder udarbejdes interviewbaserede undersøgelser, som sammen med den regionaløkonomiske model LINE, belyser den samfundsøkonomiske effekt og fordeling.

Disse analyser bliver et stadig vigtigere instrument i turisme- og kulturpolitikken, og de bliver i stadig højere grad afgørende for de investeringsbeslutninger, som foretages på sports-, kultur- og erhvervsområdet.

Formålet med denne vejledning er således at give interessenter i turismen et analyseværktøj, så de på en konsistent, ensartet og økonomisk måde, kan vurdere de turistmæssige og samfundsøkonomiske effekter af sports- kultur- og erhvervsbegivenheder, på nationalt og regionalt niveau.

Vejledningen skal dels anvendes som et prognoseværktøj til vurderinger af begivenheders samfundsøkonomiske effekter, før begivenheden finder sted, dvs. på basis af begivenhedens forventede omsætningseffekt. Dels til vurderinger af en begivenheds samfundsøkonomiske effekt på basis af faktiske målinger af den begivenhedsskabte omsætningseffekt.

Målgruppen for vejledningen er offentlige og private beslutningstagere og analytikere, som har behov for at prognosticere og/eller evaluere de samfundsøkonomiske konsekvenser af turistmæssige begivenheder.

## Fremgangsmåde

Vejledningen opstiller fire muligheder eller veje til at vurdere en begivenheds samfundsøkonomiske effekter. De fire muligheder beskrives efterfølgende i dette afsnit. Hvilken fremgangsmåde, der vælges i det enkelte tilfælde, afhænger af, om vurderingen skal foretages før eller efter begivenheden og hvor præcis en vurdering af effekterne, der ønskes.

Mulighed 1 er den enkleste og hurtigste fremgangsmåde til at vurdere en begivenheds samfundsøkonomiske effekter. Til gengæld også den mest upræcise for den specifikke begivenhed, da effekterne afhænger af deltagerforbrugets faktiske sammensætning og hvilken region i landet, begivenheden finder sted. Mulighed fire er til gengæld den mest præcise for den specifikke begivenhed, men også den mest resursekrævende.

**Table 1: Præcision af de fire muligheder**

Mulighed	Deltagerforbrug findes ud fra:	Samfundseffekter findes ud fra:	Anvendelse	Præcision
1	Nøgletal fra vejledning	Nøgletal fra vejledning/prognosemodel	Før/efter begivenhed	*
2	Deltagerundersøgelse	Nøgletal fra vejledning/prognosemodel	Efter begivenhed	**
3	Nøgletal fra vejledning	Modelberegning i LINE*	Før/efter begivenhed	***
4	Deltagerundersøgelse	Modelberegning i LINE*	Efter begivenhed	****

\*Modelberegninger i LINE sker ved henvendelse til VisitDenmark, afdeling for Turismefaglig Viden (tlf. 32 88 99 00)

**Mulighed 1:** Når man ønsker at estimere, hvilke samfundsøkonomiske effekter en begivenhed vil have/har haft **uden** brug af deltagerundersøgelser eller særlige modelberegninger. Denne mulighed vælges typisk, hvis en begivenheds samfundsøkonomiske effekter skal vurderes, før begivenheden finder sted.

**Minimumskrav:** Der skal gives et estimat for, hvor mange "deltagerdøgn" begivenheden forventes at skabe/have skabt.

Vejledningen indeholder et typisk døgnforbrug (se tabel 2a side 8) for et deltagerdøgn, således, at den begivenhedsskabte omsætning kan beregnes ud fra estimater for deltagerantal og opholdets varighed. Ud fra estimatet for den begivenhedsskabte omsætning kan vejledningens tommelfingerregler anvendes til estimat af afledte effekter på beskæftigelse, værditilvækst og provenuer for værtregionen og resten af landet.

**Mulighed 2:** Når man ønsker at estimere, hvilke samfundsøkonomiske effekter en begivenhed har haft, **med** brug af deltagerundersøgelser men **uden** brug af særlige modelberegninger.

Minimumskrav: Der skal gennemføres en deltagerundersøgelse for at fastslå antallet af deltagerdøgn og forbruget pr. deltagerdøgn.

Vejledningens DEL 2 indeholder en skabelon til gennemførelse af en deltagerundersøgelse. Ud fra det beregnede antal deltagerdøgn og døgnforbrug beregnes en begivenhedsskabt omsætning. Ud fra den begivenhedsskabte omsætning kan vejledningens tommelfingerregler anvendes til estimat af afledte effekterne på beskæftigelse, værditilvækst og provenu.

**Mulighed 3:** Når man ønsker at estimere, hvilke samfundsøkonomiske effekter en begivenhed har haft, **uden** brug af deltagerundersøgelser men **med** anvendelse af modelberegninger.

Minimumskrav: Der skal gives et estimat for, hvor mange "deltagerdøgn" begivenheden forventes at skabe/have skabt, og der skal foretages en modelberegning i LINE modellen med resultaterne fra deltagerundersøgelsen.

Vejledningen indeholder et typisk døgnforbrug for et deltagerdøgn, således, at den begivenhedsskabte omsætning kan beregnes. Ud fra den begivenhedsskabte omsætning foretager VisitDenmark en beregning i LINE modellen af de afledte effekter på beskæftigelse, værditilvækst og provenu.

**Mulighed 4:** Når man ønsker at estimere, hvilke samfundsøkonomiske effekter en begivenhed har haft, **med** brug af deltagerundersøgelser og **med** anvendelse af modelberegninger.

Minimumskrav: Der skal gennemføres en deltagerundersøgelse for at fastslå antallet af deltagerdøgn og forbruget pr. deltagerdøgn, og der skal foretages en modelberegning i LINE modellen med resultaterne fra deltagerundersøgelsen.

LINE beregninger kan bestilles hos VisitDenmark (tlf. 32 889900).

Vejledningens DEL 2 indeholder en skabelon til gennemførelse af en deltagerundersøgelse. Ud fra det beregnede antal deltagerdøgn og døgnforbrug beregnes en begivenhedsskabt omsætning. Ud fra den begivenhedsskabte omsætning foretager VisitDenmark en beregning i LINE modellen af de afledte effekter på beskæftigelse, værditilvækst og provenu.

## Afgrænsning

---

For at der kan være tale om en begivenhedsskabt omsætning, som er blevet tilført et værtsområde/forsyningsområde, skal følgende tre kriterier være opfyldt (i-iii):

- i. Omsætningen skal stamme fra deltagere**
- ii. Deltagerne skal være uden for sædvanligt miljø**
- iii. Deltagerne skal opholde sig i værtsregionen som følge af begivenheden**

(i) Som **deltagere** regnes alle former for tilknyttede personer til en begivenhed; tilskuere, amatørsportsfolk, konferencegæster, officials, artister, professionelle sportsfolk, presse etc. Hovedsagen er, at modellen, som ligger til grund for denne vejledning, kun inkluderer omkostninger, som dækkes af deltagernes forbrug (og hvis dette er helt eller delvist betalt af arrangørerne skal det kun medregnes, hvis arrangørerne ikke er lokale, dvs. fra værtsregionen)<sup>1</sup>.

Dermed skal effekterne af ekstraordinære indtægter eller omkostninger, i forbindelse med en begivenhed behandles separat. Ekstraordinære indtægter/omkostninger er de, som ikke dækkes af deltagerne (eller disses vært, hvis denne er ude fra værtsregionen kommende) via deltagergebyret og kan fx være offentlig service (fx politi, teknisk service etc.) eller anlægsinvesteringer.

(ii) For at en deltager er **uden for sædvanligt miljø** kræves, at vedkommende 1) har transporteret sig min. 20 km til destinationen for begivenheden, 2) er væk hjemmefra i min. tre timer og 3) anvender penge på "kultur" (entreer o.l.). Deltagerundersøgelser afdækker, hvilke deltagere der opfylder kriterierne. Alternativt kan fx alle med bopæl uden for en afgrænset region, fx en af de fem regioner i Danmark, betragtes som ude fra kommende deltagere – og dermed bidragsydere til lokaløkonomien.

Er deltagerne lokale, dvs. ikke opfylder kriterierne 1)-3), eller, jf. den anden metode, har bopæl inden for regionen, betragtes disse personers forbrug i forbindelse med begivenheden, som forbrug der under alle omstændigheder (også uden begivenheden), ville være forbrugt i regionen.

(iii) Kun forbrug fra deltagere som opholder sig i værtsregionen **som følge af begivenheden**, betragtes som begivenhedsskabt omsætning tilført værtsregionen. Hvis ikke begivenheden er hovedårsagen til, at

---

<sup>1</sup> Bemærk dog, at i sådanne tilfælde og hvor det drejer sig om udenlandske deltagere, bør der i afrapporteringen af de begivenhedsskabte effekter gøres en anmærkning om, at den udenlandske deltageromsætning med deraf afledte effekter er en smule overvurderet, idet der ret beset er tale om en re-allokering af midler imellem regioner i Danmark.

deltageren befinder sig i regionen, kan begivenheden ikke tages til indtægt for den tilførte omsætning.

LINE modellen, som ligger til grund for de samfundsøkonomiske effektberegninger i denne vejledning, inkluderer de umiddelbare regionaløkonomiske sammenhænge af en begivenhedsskabt omsætning tilført en værtsregion. Det vil i praksis sige, at modellen håndterer den direkte øgede økonomisk aktivitet i en værtsregion og den afsmittende effekt på andre regioner gennem underleverancer af varer, tjenesteydelser og arbejdskraft, samt effekten af øget forbrug fra de nye/merbeskæftigede (den inducerede effekt). Dermed inkluderer LINE modellen det, der kaldes turismemultiplikatoren.

I hvor stort omfang effekten forbliver i værtregionen, afhænger derfor af værtregionens selvforsyningssevne. Økonomiske strømme mellem kommuner inden for regionen, er ikke beskrevet i vejledningen, men kan belyses, når *Mulighed 4* anvendes (se Fremgangsmåde).

LINE modellen beregner ikke langsigtede eller dynamiske effekter af en begivenhed, såsom begivenhedens evt. positive effekt på lokalsamfundets attraktivitet etc. Effekter af denne type skal behandles separat i forhold til denne vejledning.

LINE modellen antager, at der er fuld ledig kapacitet til opfyldelse af en begivenhedsskabt efterspørgsel. Således tages der i modellen ikke stilling til evt. kapacitetsproblemer i turist- eller forsyningserhverv, eller andre eksterne forhold, der måtte reducere effekternes fulde gennemslagskraft.

Antagelsen er rimelig, så længe der ikke skal foretages fx meget store anlægsinvesteringer i en periode med fuld beskæftigelse i byggeriet. Det øgede udbud af arbejdskraft vil i LINE modellen dels stamme fra ledige i og uden for forbrugs- eller værtsregionen, dels fra allerede beskæftigede, som øger deres arbejdstid. For så vidt, den begivenhedsskabte omsætning stammer fra indenlandske deltagere, vil den øgede beskæftigelses i værts- og forsyningsregionerne modsvares af fald i beskæftigelsen andre steder.

Ved modellens beregninger af kommunalt provenu, er der ikke taget hensyn til kommunernes udligningsordninger<sup>2</sup>, hvorfor provenuet er før evt udligning.

---

<sup>2</sup> For Hovedstadskommuner kan udligningen for en vækst i udskrivningsgrundlaget være 85 pct., mens den i øvrige kommuner kan være 58 pct.

DEL1

## **Begivenheders samfundsøkonomiske effekter**

---

Vejledningen beskriver de samfundsøkonomiske konsekvenser af begivenheder på følgende fire dimensioner:

- 1) Den omsætning, som det begivenhedsskabte deltagerforbrug tilfører samfundsøkonomien regionalt og pr. branche. Omsætningen skabes qua ude fra regionen kommende deltageres forbrug umiddelbart før, under og efter begivenheden, og hvis ophold i regionen er betinget af begivenheden. **Se nøgletal i afsnit om omsætningseffekt.**
- 2) Den bruttoværditilvækst, som den begivenhedsskabte deltageromsætning tilfører samfundsøkonomien regionalt. Bruttoværditilvæksten betegner den del af omsætningen, der resterer til aflønning af arbejdskraft og forrentning, efter afholdelse af faste udgifter. **Se nøgletal i afsnit om værditilvæksteffekt.**
- 3) Den beskæftigelse, som den begivenhedsskabte deltageromsætning skaber nationalt, regionalt og pr. branche. Beskæftigelseseffekten fremkommer primært ved deltagernes direkte køb af varer og tjenesteydelser, sekundært ved underleverandører af varer og tjenesteydelser og beskæftigedes private forbrug. **Se nøgletal i afsnit om beskæftigelseseffekt.**
- 4) Det offentlige provenu, som den begivenhedsskabte deltageromsætning tilfører stat og kommuner. Det offentlige provenu udgøres hovedsagelig af moms og afgifter på det direkte deltagerforbrug af varer og tjenesteydelser, sekundært af selskabsskatter fra virksomhederne og indkomstskatter (stat, kirke, kommuneskat) som følge af den øgede beskæftigelse. **Se nøgletal i afsnit om provenueffekt.**

Den modeltekniske sammenhæng mellem deltagerforbrug og afledte samfundsøkonomiske effekter i form af bruttoværditilvækst, offentligt provenu og beskæftigelse, er beskrevet overordnet i bilag 2.

De økonomiske nøgletal tager udgangspunkt i fire nedenstående deltager typer, der har forskellige påvirkninger af samfundsøkonomien, alt efter om deltagerne er inden- eller udenlandske og foretager overnatning eller ej.

- 1) Udenlandske deltagere med overnatning i værtsregionen i forbindelse med begivenheden
- 2) Udenlandske deltagere uden overnatning i værtsregionen i forbindelse med begivenheden (endagsturister)
- 3) Danske deltagere med overnatning i værtsregionen i forbindelse med begivenheden
- 4) Danske deltagere uden overnatning i værtsregionen i forbindelse med begivenheden (endagsturister)

## Omsætning

Begivenhedsskabt omsætning er defineret som den omsætning, der tilføres en værtsregion/nation fra deltagere, der er uden for sædvanligt miljø og opholder sig i regionen, som følge af begivenheden. Omsætningen omfatter deltagernes samlede forbrug til alle fornødenheder umiddelbart før, under og efter begivenheden (ekskl. transport til og fra værtsregionen), så længe det er i tilknytning til begivenheden.

Deltagergebyrer (billetter, entréer etc.) skal inkluderes i omsætningsberegningen, for så vidt det anvendes til dækning af afholdte omkostninger til begivenheden og ikke dækkes af lokale arrangører. Har deltagergebyret et andet sigte end dækning af omkostninger, som fx velgørehed og overskudsudlodning, skal det ikke inkluderes i omsætningsberegningen.

Omsætningen skal fordeles på forbrugskomponenter for at give den mest præcise vurdering af de afledte samfundsøkonomiske effekter, herunder hvilke brancher der nyder godt af den begivenhedsskabte deltageromsætning.

For at give den bedst mulige vurdering af de afledte effekter og de brancher, den begivenhedsskabte omsætning gavner, bør omsætningen som minimum fordeles på følgende forbrugskomponenter;

- a) dagligvarer i detailhandel (føde- og drikkevarer, tobak)
- b) restaurant, café og lign.
- c) forlystelser, attraktioner og lign.\*
- d) lokal transport
- e) varige forbrugsgoder (shopping)
- f) overnatning
- g) øvrige vare- og tjenesteydelser.

\*Heri medregnes som oftest deltagergebyr/entré til begivenheden.

I tabel 2a og 2b er forbrugets sammensætning (og dermed omsætningen), beskrevet for hhv. fire og to deltagertyper, der også ligger til grund for tommelfingerreglerne i vejledningen.

De typiske "forbrugere" er fundet ud fra undersøgelser blandt turister med hhv. "særlig begivenhed" eller "konference o.l.", som motiv for deres rejse<sup>3</sup>. Dermed afspejler profilen forbruget hos den typiske ferieturist, som er "tilskuer" hhv. en "professionel" kongresdeltager, optrædende musiker eller professionel sportsdeltager.

Tabel 2a og 2b illustrerer forskellen i forbrugssammensætning mellem ferierejsende og erhvervsrejsende og for så vidt angår ferierejsende hhv. overnattende og ikke-overnattende. Sammensætningen af forbru-

---

<sup>3</sup> Visitdenmark (2005): Turismeundersøgelsen "TØBBE"

get har en vis indflydelse på de opnåede afledte effekter i værditilvækst, beskæftigelse og offentlige provenuer. Tommelfingerreglerne er derfor i nogen udstrækning forudsat af, at deltagerprofilen matcher nedenstående profil.

**Tabel 2a: Forbrug pr. komponent i pct. af døgnforbrug/omsætning (ferierejsende)**

<i>Overnatning</i>	Danske deltagere		Udenlandske deltagere	
	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>
<b><i>Forbrugskomponent</i></b>	<i>fordeling i procent</i>			
Dagligvarer	3	7	3	34
Restaurant	28	24	30	13
Forlystelser	4	28	5	2
Lokal transport	1	0	2	3
Varige forbrugsgoder (shopping)	7	2	8	17
Overnatning	40	0	44	0
Øvrige varer & tjenesteydelser	17	38	8	31
<i>I alt procent</i>	<i>100 pct.</i>	<i>100 pct.</i>	<i>100 pct.</i>	<i>100 pct.</i>
Døgnforbrug (2006)	1.247 kr.	341 kr.	1.128 kr.	477 kr.

Kilde: VisitDenmark 2006 ©

**Tabel 2b: Forbrug pr. komponent i pct. af døgnforbrug/omsætning (konferencedeltagere o.l.)**

	Danske deltagere	Udenlandske deltagere
<i>Overnatning</i>	<i>Ja</i>	<i>Ja</i>
<b>Forbrugskomponent</b>	<i>fordeling i procent</i>	
Dagligvarer	1	1
Restaurant	10	9
Forlystelser	2	3
Lokal transport	18	9
Varige forbrugsgoder (shopping)	2	8
Overnatning	65	63
Øvrige varer & tjenesteydelser	2	8
<i>I alt procent</i>	<i>100 pct.</i>	<i>100 pct.</i>
Døgnforbrug (2006)	2.324 kr.	3.093 kr.

Kilde: VisitDenmark 2006 ©

### Bruttoværditilvækst

Bruttoværditilvæksten betegner den del af omsætningen, der resterer til aflønning af arbejdskraft og forrentning, efter afholdelse af faste udgifter. Værditilvæksten af begivenhedsskabt deltageromsætning udgør generelt en forholdsvis stor andel af omsætningen, da deltagernes efterspørgsel domineres af serviceydelser med stor andel af arbejdskraft (fx i modsætning til industriproduktion).

LINE modellen har i tabel 3 estimeret den afledte effekt på værditilvæksten i hhv. værtsregionen og nationalt, som 100 mio. kr. tilført i begivenhedsskabt turismeomsætning skaber pr. deltagerstype.

Bemærk at deltagerforbruget fra danske deltagere alene har en positiv effekt for værtsregionen, da det i modellen antages, at øget forbrug i værtsregionen tabes i bopælsregionen. Således er det for værtsregionen af mindre betydning, om deltagerne er danske eller udenlandske, så længe de kommer fra andre regioner. Omvendt er en positiv nettoeffekt for landet stærkt afhængig af, om deltageren er fra udlandet.

**Tabel 3: National og regional værditilvækst pr. turisttype**

	Omsætning (mio. kr.)	Bruttoværditilvækst*	
		National effekt (mio. kr.)	Værtsregional effekt (mio. kr.)
Danske deltagere m. overnatning	100	0	55
Danskere deltagere u. overnatning	100	0	34
Udenlandske deltagere m. overnatning	100	70	55
Udenlandske deltagere u. overnatning	100	52	34

\*værdierne er gennemsnitstal og behæftet med usikkerhed.

### Beskæftigelse

Beskæftigelseseffekten betegner den samlede afledte effekt på beskæftigelsen (målt i årsværk), som en øget begivenhedsskabt deltageromsætning skaber værtsregionalt og i resten af landet.

Beskæftigelseseffekten bygger i modellen på forholdet mellem omsætning og beskæftigelse i de brancher, der direkte og indirekte nyder godt af den begivenhedsskabte omsætning (heraf behovet for at opdele forbruget på komponenter).

Beskæftigelseseffekten vil dels finde sted i værtsregionen, hvor turisterne direkte forbrug finder sted, dels i forsyningsregioner som leverer varer og tjenesteydelser til værtsregionen. Hvor stor beskæftigelseseffekten bliver i hhv. værts- og forsyningsregionerne, afhænger af værtsregionens selvforsyningsgrad mht. de varer og tjenesteydelser, turisterne efterspørger. Høj selvforsyningsgrad kendetegner såvel store som meget isolerede regioner, der begge er i stand til at producere de nødvendige indsatsfaktorer.

Generelt gælder, at øget turismeomsætning, der indeholder mange serviceydelser som fx overnatning, restaurant og forlystelser, er relativt beskæftigelsesskabende i sammenligning med fx andre eksporterhverv.

Bemærk at forbruget fra danske deltagere alene har en positiv effekt for værtsregionens beskæftigelse, da det i modellen antages at øget forbrug i værtsregionen tabes i bopælsregionen. Således er det for værtsregionen af mindre betydning, om deltagerne er danske eller udenlandske, så længe de kommer fra andre regioner. Omvendt er en positiv nettoeffekt for landet stærkt afhængig af, om deltageren er fra udlandet.

**Tabel 4: National og regional beskæftigelseseffekt pr. turisttype**

	Omsætning (mio. kr.)	Beskæftigelseseffekt*	
		National effekt (årsværk)	Værtsregional effekt (årsværk)
Danske deltagere m. overnatning	100	0	159
Danske deltagere uden overnatning	100	0	100
Udenlandske deltagere m. overnatning	100	191	159
Udenlandske deltagere u. overnatning	100	141	100

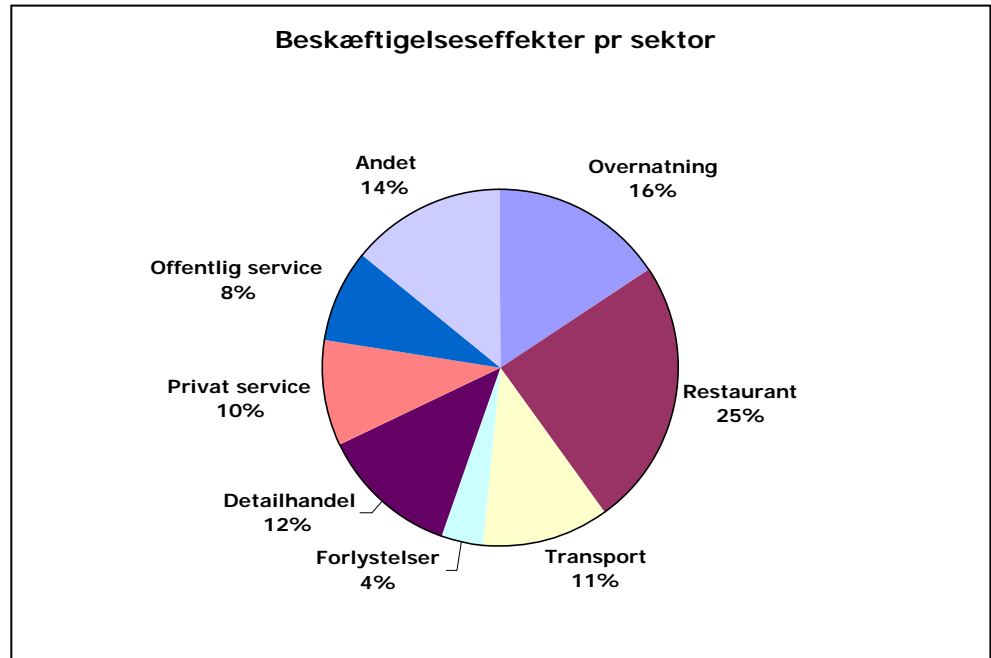
\* værdierne er gennemsnitstal og behæftet med usikkerhed.

Som tommelfingerregel tilføres hele landet jfr. tabel 4 ca. 191 nye årsværk, for hver 100 mio. kr., udenlandske deltagere forbruger i forbindelse med en begivenhed.

Beskæftigelseseffekten af 100 mio. i ekstra udenlandsk deltageromsætning skaber relativt mest afledt beskæftigelse inden for overnatningsvirksomhed og restauration, se figur 1.

De 191 årsværk, der skabes, fordeler sig, som det fremgår af figuren, med 48 arbejdspladser inden for restauration, 31 inden for overnatningsvirksomhed, 23 inden for detailhandel og 21 inden for transport.

**Figur: 1. Beskæftigelseseffekter pr. sektor baseret på udenlandsk turismeomsætning**



### Provenueffekt

Provenueffekten betegner de bidrag til stat og kommune, som afledes af den begivenhedsskabte deltageromsætning, i form af moms og afgifter fra omsætningen af varer og tjenesteydelser, selskabsskatter fra virksomhederne og indkomstskatter (stat, kirke, kommuneskat) fra de beskæftigede. Provenuerne til kommunerne er bruttoberegninger, hvor der ikke er taget højde for den kommunale udligning<sup>4</sup>.

I tabel 5 har LINE modellen estimeret de afledte effekter på offentlige provenuer i hhv. værtsregionen og nationalt, som 100 mio. kr. tilført i begivenhedsskabt deltageromsætning skaber pr. deltagertype. Med hensyn til de udenlandske deltagere skaber 100 mio. kr. i omsætning et statsligt provenu på hhv. 27 og 35 mio. kr. afhængig af deltagertype, mens kommunerne tilføres mellem 6 og 7 mio. kr. Tilsammen havner altså mellem 34 og 41 øre af hver forbrugt deltagerkrone i provenuer.

Bemærk, at forbruget fra danske deltagere alene har en positiv effekt for værtsregionen, da det i modellen antages, at øget forbrug i værtsregionen tabes i bopælsregionen. Således er det for værtsregionen af min

<sup>4</sup> For Hovedstadskommuner kan udligningen for en vækst i udskrivningsgrundlaget være 85 pct., mens den i øvrige kommuner kan være 58 pct.

dre betydning, om deltagerne er danske eller udenlandske, så længe de kommer fra andre regioner. Omvendt er en positiv nettoeffekt for landet stærkt afhængig af, om deltageren er fra udlandet.

**Table 5: National og regionalt provenu pr. deltagertype**

	Omsætning	Offentlige provenuer efter modtager			
		Stat	Kommuner	Provenu i alt	Værtsregion*
		mio. kr.			
Danske deltagere med overnatning	100	0	0	0	3,9
Danske deltagere uden overnatning	100	0	0	0	3,9
Udenlandske deltagere med overnatning	100	27	7	34	3,9
Udenlandske deltagere uden overnatning	100	35	6	41	3,9

\* Summen af kommunale provenuer inden for regionen

### Sammenfatning af samfundsøkonomiske effekter

Sammenfattende er begivenheder med international tiltrækningskraft af nationaløkonomisk betydning, mens begivenheder som overvejende har en national tiltrækningskraft, tilsvarende alene har en økonomisk effekt for værts- og forsyningsregionerne.

Oversigten herunder, tabel 6, sammenfatter de økonomiske konsekvenser af 100 mio. kr. tilført regionaløkonomien ud fra, om det er udenlandske eller danske deltagere, og om disse er overnattende deltagere eller ej.

Sammenfattende gælder altså, at for værtsregionen er det principielt uden betydning for de økonomiske effekter, om deltagerne er danske eller udenlandske, så længe de kommer fra andre regioner, mens det for landet som helhed er afgørende, at deltagerne er udenlandske, hvis der skal identificeres en positiv nettoeffekt.

**Tabel 6: Nationale og regionale afledte effekter pr. turisttype**

	Nationale effekter pr. deltagertype (netto)				Værtsregionale effekter* pr. deltagertype (netto)			
	danske		Udenlandske		Danske		udenlandske	
<i>Overnatning</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>
	Deltagerforbrug i mio. kr.							
<b>Omsætning</b>	100	100	100	100	100	100	100	100
<b>Brutto værditilvækst</b>	ingen	ingen	70	52	55	34	55	34
<b>Beskæftigelse (årsværk)</b>	ingen	ingen	191	141	159	100	159	100
<b>Provenu i alt (mio. kr.)</b>	ingen	ingen	34	41	4	4	4	4
<b>Stat (mio. kr.)</b>	ingen	ingen	27	35	*	*	*	*
<b>Kommune (mio. kr.)</b>	ingen	ingen	7	6	4	4	4	4

\*Summen af kommunale effekter i værtsregionen.

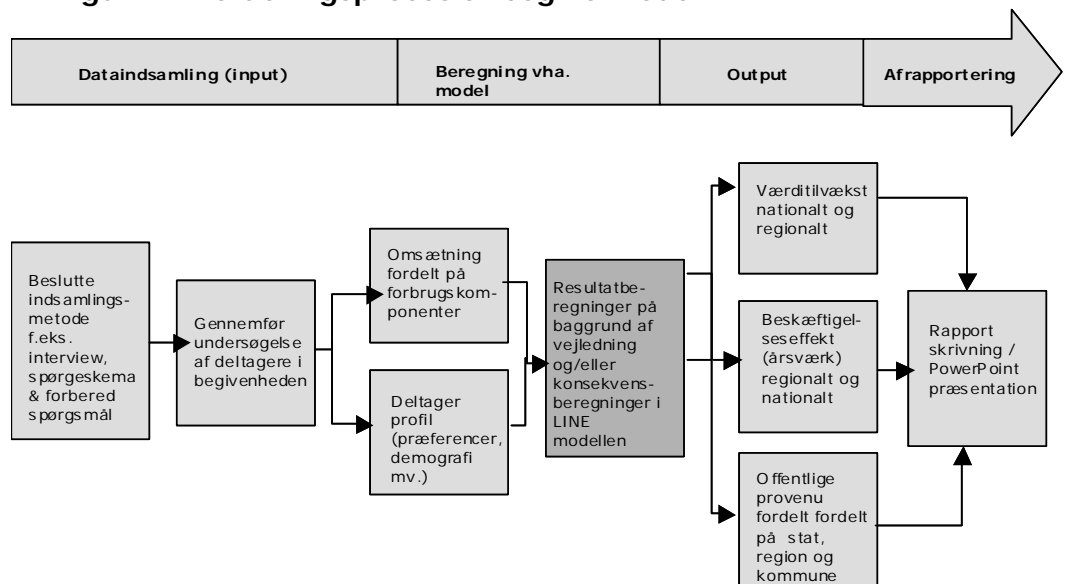
DEL 2:

### Vejledning til dataindsamling

Effektmåling af begivenheder fra dataindsamlingen til den endelige af-rapportering er illustreret i nedenstående model. Processen foregår i fire trin:

1. Dataindsamling
2. Beregning og analyse
3. Output/resultater
4. Afrapportering.

Figur 2. Evalueringsproces af begivenheder



Dette afsnit giver en vejledning i indsamling af data til beregning af de samfundsøkonomiske effekter af begivenheder.

#### Antal respondenter

Alle kvantitative og kvalitative analyser baseres på et fastsat minimum af respondenter, således at undersøgelsen bliver repræsentativ og graden af stikprøveusikkerhed kan estimeres.

I tabel 7 er listet det anbefalede antal respondenter, der bør indhentes information fra for at sikre et repræsentativt udsnit af totalpopulationen.

**Tabel 7: Anbefalet antal respondenter**

Antal deltagere i alt i begivenheden	Anbefalet antal respondenter i undersøgelsen
< 2.000	Minimum 200
2.000 – 10.000	Minimum 400
> 10.000	Minimum 600 – 800 interviews

Nedenstående viser tommelfingerregel for tilfældig stikprøveusikkerhed.

N = 100 medfører 10 pct. usikkerhed
N = 400 medfører 5 pct. usikkerhed
N = 1600 medfører 2,5 pct. usikkerhed

(N= stikprøvestørrelsen)

Således at forstå, at viser en stikprøve, at f.eks. 30 pct. af respondenterne er dagsturister, er det reelle tal med N = 400 mellem 25 pct. og 35 pct.. Graden af henholdsvis danske og udenlandske deltagere kan variere meget fra begivenhed til begivenhed. Ud fra ovenstående forslåede antal respondenter er det muligt at underinddele i følgende grupper:

- Danske lokale deltagere (dvs. inden for sædvanligt miljø/bosat inden for værtsregionen)
- Danske deltagere ude for sædvanligt miljø/bosat uden for værtsregionen med/uden overnatning
- Udenlandske deltagere med/uden overnatning.

Ønskes yderligere segmentering f.eks. på de enkelte nationaliteter skal man sikre sig, at man får et repræsentativt deludsnit. Er deludsnittet **meget homogent**, (dvs. respondenterne har samme nationalitet og samme funktion/rolle) anbefales et deludsnit på *minimum* 25 respondenter.

#### Udvælgelse af respondenter

Udvælgelsen af respondenterne skal ske **tilfældigt** inden for de forskellige undergrupper. Dette er ekstremt vigtigt for at opnå et så repræsentativt udsnit som muligt. Boksen til højre lister en række anbefalinger / områder, man bør være opmærksom på for at sikre en repræsentativt udsnit.

#### Anbefalinger ved udvælgelse af respondenter:

- Tilfældig udvælgelse (f.eks. hver 5. person)
- Udvælgelsen bør ske fra flere lokaliteter på det sted, hvor begivenheden afvikles.
- Bemærk specielt ved sportsbegivenheder kan der være såkaldte 'hviledage', hvor respondenternes forbrug kan være højere end på andre begivenhedsdage.
- Bemærk specielt ved sportsbegivenheder kan hele sektioner eller tribuner være forbeholdt sponsorer med atypisk forbrugsmønster
- Udvælgelse fordelt på hele tidsrummet for begivenheden (evt. over flere dage) og tilfældigt (fx hver 10. eller på et punkt)
- Vær opmærksom på butikkers lukkedage, hvorved deltagernes forbrug kan være lavere på disse dage (typisk weekendevents)

### Indsamling af data - spørgeskema

Til brug i forbindelse med indsamling af data er der udarbejdet en generel spørgeramme (se bilag I). Udover dette spørgeskema, som indeholder alle obligatoriske ('need to know') spørgsmål, er det naturligvis muligt at supplere med yderligere spørgsmål, som er relevante for den specifikke undersøgelse.

Brugen af denne spørgeramme gør det muligt at beregne begivenhedens turismeøkonomiske effekter, jf. denne vejledning. Det er naturligvis muligt at kombinere spørgsmålene på forskellig vis samt slette eller tilføje yderligere. Spørgerammen bør dog som minimum kunne opfylde nedenstående mål. Metoden er her tiltænkt som værende korte personlige interviews mv.

Spørgerammens<sup>5</sup> mål er at:

- **Profilere deltagere efter relevante karakteristika** (socio-demografi etc.)
- **Kvantificere fordelingen mellem lokale\* og ude fra kommende danske og udenlandske deltagere i begivenheden.** Det er vigtigt at fastslå denne fordeling, da de samfundsøkonomiske effekter alene vedrører ude fra kommende deltageres forbrug.
- **Fordele deltagerne efter formål med besøg** (turister, deltagere, presse mv.)
- **Kvantificere andelen af turister med overnatning på destinationen.**
- **Kvantificere fordelingen mellem overnatninger og dagsbesøg.**
- **Bestemme det gennemsnitlige døgnforbrug under opholdet pr. forbrugskategori.**
- **Bestemme andelen af deltagere for hvem begivenheden er målet for/hovedårsagen til rejsen.**
- **Bestemme andelen af deltagere der forlænger opholdet før/efter begivenheden** (opholdslængde).
- **Bestemme overnatningsformen** (hotel, vandrerhjem, camping, privat overnatning mv.)

\* = uden for sædvanligt miljø/uden for værtsregionen

---

<sup>5</sup> Anbefalinger udarbejdet af European Travel Commission 2004

## BILAG 1. Spørgeramme – begivenheder

### Obligatoriske spørgsmål - 'Need to know'

I		Generel information om interview og respondent
	Begivenhed: Dato for interview: Hvor finder interviewet sted: Navn på interviewer:	
	Respondentens køn:	Mand _____ Kvinde _____
<b>Intro:</b> Goddag mit navn er [XXXX] jeg kommer fra [XXXX]. Vi gennemfører i øjeblikket en undersøgelse af de besøgendes adfærd ved denne begivenhed på vegne af XXXX. Må jeg i den forbindelse ulejlige dig med nogle spørgsmål, som tager max. X antal minutter at besvare?		
II		Spørgsmål
1.	Hvad er hovedårsagen til, at du befinder dig i X-region netop nu? ( <i>Obs! Kun ét kryds</i> )	Begivenheden: _____ Besøg hos venner og familie: _____ Ferie: _____ Forretningsbesøg: _____ Jeg bor her: _____ Andet: _____ (Hvis respondentens hovedårsag til besøget er andet end selve begivenheden afsluttes interviewet her, medmindre vedkommende bor i regionen)
2.a	Hvad er din nationalitet?	Nationalitet: _____ Hvis <b>udenlandsk</b> , gå til spr. 3.
2.b	Hvad er afstanden mellem bopæl og begivenhed?	Km: _____
2.c	Hvor mange timer tilbringer du i værtsregionen?	Timer: _____
3.	Hvad er din rolle ved denne begivenhed?	Deltager (tilskuer/amatørudøver): _____ Professionel (official/presse/udøver): _____ Andet: _____
4.	Hvor mange overnatninger forventer du at have i værtsregionen <u>og</u> evt. <u>uden for</u> regionen i forbindelse med denne begivenhed?	Ingen (= dagsturist): _____ Antal overnatninger i værtsregionen: _____ Antal overnatninger i andre regioner: _____ Hvilke(n) by(er): _____
5.	Hvor mange penge bruger du på din indkvartering i og uden for regionen i <u>alt</u> (alle dage)? ( <i>Hvis overnatter jf. sp. 4</i> )	Værtsregionen kr.: _____ Evt. andre regioner kr.: _____

6.	Hvilken overnatningsform benytter du under selve begivenhedsopholdet? (Hvis overnatter jf. sp. 4)	Hotel: _____ Vandrerhjem: _____ B&B/private værelser: _____ Familie/venner: _____ Camping: _____ Lejet feriehus: _____ Andet: _____
7.	Hvor mange begivenhedsdage følger du/ har du købt eller vil du købe billet til?	Antal begivenhedsdage: _____
8.	Hvor mange penge vil du bruge/har du brugt på din entrébillet /dit registreringsgebyr til begivenheden i <u>alt</u> (alle dage)?	Beløb: _____ (Se note 2.)
9.	Hvor mange penge har <u>du</u> brugt/forventer du at bruge <u>personligt</u> i regionen i indeværende døgn (24 timer) på følgende forbrugskategorier?	1. Restaurant/café/burgerbar Beløb: _____ 2. Dagligvare i detail (føde- og drikkevarer, tobak) 3. Entré udflugter/forlystelser (attraktioner, museer mv.) Beløb: _____ 4. Lokal transport (benzin, taxi, billetter til bro, bus, tog, ect.) Beløb: _____ 5. Shopping. Beløb: _____ 6. Øvrige varer og tjenesteydelser, f.eks. frisør, tlf., merchandise. Beløb: _____
<b>CHECK spørgsmål</b>		
10.	Overvej om dette forbrug typisk er det samme som dit gennemsnitlige daglige forbrug på denne tur?  (Dette sp. stilles i sagens natur ikke dags-turister jf. sp. 4)	Mere end dobbelt så højt (+120 pct.) Dobbelt så højt (+100 pct.) Meget mere end normalt (+50 pct.) Lidt mere end normalt (+10 pct.) Ca. det samme som normalt - Lidt mindre end normalt (-10 pct.) Halvt så meget som normalt (-50 pct.) Meget mindre end normalt (-100 pct.)

**Note 1. Ude fra kommende** deltagere kan herefter afgrænses som alle udlændinge og danskere, som har overnattet i værtsregionen, samt danskere som har svaret min. 20 km. i sp. 2.b og 3 timer i sp. 2.c. **Interviewerne instrueres i værtsregionsgrænsen på forhånd, evt. ifg. udleveret liste.**

**Note 2.** Beløbet divideres siden hen med antal begivenhedsdage oplyst i spg. 7. Derved muliggøres **udregning af** et gennemsnitligt dags/døgnforbrug på entré/registreringsgebyr **specifikt for hver enkelt undergruppe (f.eks. danske vs. udenlandske tilskuere)**. Det totale akkumulerede beløb **via denne metode stemmer imidlertid ikke nødvendigvis overens med det realiserede** jf. arrangørregnskabet pga. stikprøveusikkerheden. Ligesom der vil der være tilfælde,

især ved afholdelse af konferencer, hvor deltagerne ikke kender registreringsbeløbet, der som oftest er arbejdsgiverbetalt. **Hvis man kan leve med usikkerheden i denne metode 1, anbefales nedenstående metode 2.**

**Alternativt** kan man undlade at stille spørgsmålet og i stedet få oplyst det samlede beløb for entré/registreringsgebyr qua arrangørerne hvis muligt. En nøjagtig måling af og sondring mellem undergruppernes gennemsnitlige døgnforbrug på denne post er **imidlertid** derved **udelukket**. Man kan således sige, at metode 1 muliggør nøjagtig beregninger på mikroniveau, hvorimod metode 2 tilgodeser et nøjagtigt resultat på makroniveau.

## BILAG 2. LINE modellens beregningsmetode

LINE modellen beregner, på basis af en tilført turismeomsætning i en værtregion, de afledte direkte, indirekte og inducerede samfundsøkonomiske effekter for selve regionen, samt for det øvrige Danmark.

De direkte afledte effekter stammer således fra turisternes umiddelbare forbrug af varer og tjenesteydelser (fx overnatning, restaurant, shopping). De indirekte afledte effekter stammer fra turisternes indirekte forbrug hos underleverandører (fx en gros, forretningsservice mv.). Mens den afledte inducerede effekt er effekterne ved at den øgede beskæftigelse medfører et øget privatforbrug og dermed øget provenu, beskæftigelse etc.

Generelt gælder, at de direkte effekter udgør to tredjedele af de samlede afledte effekter på værditilvækst, beskæftigelse og provenu, mens de indirekte og inducerede effekter udgør den resterende tredjedel.

Der ud over gælder, at for begivenhedsskabt turismeomsætning fra indenlandske (danske) deltagere, er de afledte effekter for landet omtrent nul, mens der vil være en positiv effekt for værts- og forsyningsregionerne. Dette skyldes, at et øget indenlandsk forbrug i én region (som følge af en begivenhed), blot vil resultere i et tilsvarende lavere forbrug i et andet. Med andre ord flytter en koncert i Horsens forbrug fra København til Horsens, men den gør ikke landet Danmark rigere, hvis der ikke er udenlandske deltagere blandt publikum.

Stammer den begivenhedsskabte turismeomsætning derimod fra udenlandske deltagere, vil effekten være positiv for såvel værts- og forsyningsregionerne, som for resten af landet. Dette skyldes, at det udenlandske forbrug, havde det ikke været for begivenheden, ikke ville være havnet i Danmark. Dette er en rimelig antagelse, al den stund at kun deltagere, for hvem begivenheden er hovedårsagen til besøget i værtsregionen, medregnes.

For yderligere beskrivelse af LINE se "Opbygning af turismedatabank og regionaløkonomisk modellering af turisme", AKF (1997).

### **BILAG 3. CASE – VM i idrætsgymnastik 13.-21. okt. 2006 i Århus** *=beregningmulighed 4, jfr. håndbogens beskrevne muligheder 1-4*

#### **Afgrænsning:**

Kun forbruget fra de VM-gæster, hvor VM idrætsgymnastik var hovedårsagen til rejsen, er inkluderet.

Kun forbruget fra de ude fra kommende VM-gæster er medregnet, dvs. alle andre end lokale fra Århus Amt (=værtsregionen). Målinger er foretaget, så der kan sondres mellem udenlandsk og indenlandsk turismeomsætning, idet kun den udenlandske er interessant set fra et nationalt synspunkt. Ferienætter koblet på VM-opholdet er inkluderet.

Tilskuernes entréudgifter til VM'et er medregnet på lige fod med deres forbrug på andre "forlystelser".

Der er foretaget separate målinger på hhv. VM-dagsturister og overnattende VM-turister.

#### **Modelapparat**

I vurderingen af, hvordan omsætningskronerne fra VM-gæsterne fordeles sig i samfundet, er anvendt den regionaløkonomiske ligevægtsmodel for det danske samfund, LINE. Modellen medregner ikke langsigtede eller dynamiske effekter af øget økonomisk aktivitet i et område.

Modellen antager, at der er fuld ledig kapacitet til opfyldelse af en begivenhedsskabt efterspørgsel. Således tager der i modellen ikke stilling til evt. kapacitetsproblemer i turist- eller forsyningerhverv, eller andre eksterne forhold, der måtte reducere effekternes fulde gennemslagskraft. Ej heller tager modellen hensyn til kommunernes udligningsordninger. Provenuberegningerne er derfor brutto, altså før evt. udligning.

#### **Stikprøve**

Ud fra en totalpopulation på knap 10.000 aktører blev der ud fra et givent kvotesystem blandt aktørerne (tilskuere, gymnaster osv.) udtaget en tilfældig stikprøve på 513 respondenter til personlige interviews. De 513 respondenter (67 pct. udenlandske) er sammensat således: 55 deltagere/ledere, 348 tilskuere, 110 øvrige (bl.a. pressefolk) fra hhv. Danmark og udlandet. Der er af VisitDenmarks analyseafdeling vægtet for forskelle mellem den indhentede fordeling af de forskellige aktører hhv. dansk og udenlandsk ift. totalpopulationen.

Der er indhentet svar fra 34 nationer ud af 62 deltagernationer i VM'et. Stikprøveusikkerhed under 5 pct..

### **Interviewdage og -metode**

Personlige interviews, 513 stk, primært d. 16., 19. og 20. oktober 2006 i og omkring NRGi Arena (tidl. Atletion) i Århus.

### **Spørgeramme**

Der blev stillet ca. 25 spørgsmål på dansk og engelsk af Sport Event Danmarks (tidligere Idrætsfonden Danmark) eget rekrutterede interviewerkorps, idet VM-analysen også omfatter måling af kvalitative aspekter. Spørgerammen kan fra ult. august 2007 downloades fra Sport Event Danmarks website: [www.idraetsfonden.dk](http://www.idraetsfonden.dk).

### **Overnatninger**

Overnatninger fra udenlandske tilskuere	10.136
Overnatninger fra danske tilskuere	10.581
Overnatninger fra udenlandske atleter/ledere	16.359
Overnatninger fra danske atleter/ledere	266
Ferietilkoblede overnatninger, alle	5.000
<b>I alt i Danmark pga. VM'et, antal nætter</b>	<b>42.342</b>

### Stikprøve vs. totalpopulation

<b><u>Aktørgruppe</u></b>	<b><u>DK</u></b>	<b><u>Udenlandske</u></b>	<b><u>Ialt</u></b>
Tilskuere/ledsagere	136	212	348 heraf 61 pct. udenl.
Atleter/ledere	3	52	55 heraf 95 pct. udenl.
Øvrige (bl.a. medier)	<u>27</u>	<u>83</u>	<u>110</u> heraf 75 pct. udenl.
	<u>166</u>	<u>347</u>	<u>513</u> heraf 67 pct. udenl.
<b><u>Aktørgruppe</u></b>	<b><u>DK</u></b>	<b><u>Udenlandske</u></b>	<b><u>Ialt</u></b>
Tilskuere/ledsagere	6.250*	1.600	7850 heraf 20 pct. udenl.
Atleter/ledere	14/24	500/684	1222 heraf 97 pct. udenl.
Øvrige (bl.a. medier)	<u>180</u>	<u>200</u>	380 heraf 53 pct. udenl.
Ialt totalpopulation	<u>6468</u>	<u>2984</u>	<u>9452</u> heraf 32 pct. udenl.

\*heraf 3.125 lokale som ikke skal indgå i beregningerne

### Samfundsøkonomiske effekter (baseret på knap 43.000 overnatninger)

<b>Nøgletal Kr./årsværk</b>	<b>Ialt</b>	<b>Staten</b>	<b>Værts- regionen</b>	<b>Øvrige Danmark</b>
Turismeomsætning	44 mio.*		41 mio.	3 mio.
Bruttoværditilvækst	25,8 mio.		20 mio.	5,8 mio.
Indkomstskat, moms, afgifter mv.	14,5 mio.	12,05 mio.	2,2 mio.	0,25 mio.
Beskæftigelse årsværk =	64		50	14

\*heraf 80 pct. udenlandsk turismeomsætning

<b>Døgnforbrug, uvejet</b>	<b>Ikke-lokale danskere</b>	<b>Ikke-lokale danskere</b>	<b>Udenlandske VM-gæster</b>	<b>Udenlandske VM-gæster</b>
	Dagsturister	Overnat-tende	Dagsturister	Overnat-tende
VM-deltagere /ledere	ingen	120 kr.*	ingen	993 kr.
Tilskuere /ledsagere	354 kr.	881 kr.	ingen	1.258 kr.
Andre (medier, udstillere i foyer m.fl.)	ingen	433 kr.	ingen	1.200 kr.

\* kun 3 i stikprøven, der kunne se ud, som om den er fejlbehæftet

## BILAG 4. Beskrivelse af prognosemodel

Modellen kan bruges som et prognoseværktøj, hvis man ønsker at estimere, hvilke samfundsøkonomiske effekter en begivenhed vil have/har haft uden brug af modelberegninger men vha. vejledningens nøgletal.

Regnearksmodellen kan fås elektronisk ved henvendelse til:  
lac@woco.dk eller cb@visitdenmark.com

Ved hjælp af modellen er det muligt at estimere de samfundsøkonomiske effekter af en begivenhed uden brug af deltagerundersøgelse jf. **Mulighed 1**. (beskrevet på side 2 i vejledningen), samt at estimere de samfundsøkonomiske effekter af en begivenhed med brug af deltagerundersøgelse jf. **Mulighed 2** (beskrevet på side 3 i vejledningen).

Bemærk der er illustreret to versioner af Mulighed 2. Version I, hvor to deltagertyper er opgivet (danske hhv. udenlandske deltagere) og version II, hvor der er opgivet fire deltagertyper (hhv. to danske og to udenlandske). Version 2 bruges, hvor der er behov for at opdele deltagerne i f.eks. danske hhv. udenlandske professionelle deltagere, publikum, presse mv.

Endelig er der inkluderet en model Mulighed 1. for Københavns Kommune jf. nøgletallene fra bilag 5 (næste side).

Event:		Eksempel	
7	Antal deltagere totalt:	43.200	
9	<b>Danske deltagere</b>	<b>11.000</b>	
11	Tilrejsende	5,0%	550
12	Lokale danskere	95,0%	10.450
13	Ikke-lokale danskere	5,0%	550
14	Total	100,0%	11.000
16	<b>Årsag til rejse</b>	<b>60,0%</b>	<b>330</b>
17	Hovedårsag til rejsen	60,0%	330
18	Ikke hovedårsag til rejsen	40,0%	220
19	Total	100,0%	550
21	<b>Deltagere m/ overnatninger</b>	<b>50%</b>	<b>165</b>
22	Deltagere m/ overnatning	50%	165
23	Deltagere u/overnatning	50%	165
24	Total	100%	330
26	<b>Opholdslængde (nætter)</b>		
27	Deltagere m/overnatning		2
28	Deltagere u/overnatning		0
30	<b>Overnatninger</b>		<b>330</b>
31	Deltagere m/overnatning		330
33	<b>Kommercielle overnatninger</b>		<b>165</b>
34	Deltagere m/overnatning	50%	165
36	<b>Døgnforbrug (DKK)</b>		
37	Deltagere m/overnatning		1.247
38	Deltagere u/overnatning		340
40	<b>Samlet omsætning (DKK)</b>		<b>467.610</b>
41	Deltagere m/overnatning		411.510
42	Deltagere u/overnatning		56.100
43	Total		
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			
33			
34			
35			
36			
37			
38			
39			
40			
41			
42			
43			
44			
45			
46			
47			
48			
49			
50			
51			
52			
53			
54			
55			
56			
57			
58			
59			
60			
61			
62			
63			
64			
65			
66			
67			
68			
69			
70			
71			
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			
85			
86			
87			
88			
89			
90			
91			
92			
93			
94			
95			
96			
97			
98			
99			
100			

## **BILAG 5: Beregningsmodel for Københavns Kommune**

Dette appendiks beskriver samfundsøkonomiske nøgletal for begivenheder placeret i Københavns Kommune. Pga. Københavns status som "amt" i den anvendte model LINE, er København den eneste kommune pt, hvor der kan beregnes kommunaløkonomiske effekter. Tabellen svarer til tabel 6 i hoveddokumentet, blot er værtsregionen Københavns Kommune. Resultaterne er derfor kun indikative for Københavns Kommune.

Som i tabel 6 gælder der, at danske deltagere i begivenheder alene skaber positive nettoeffekter i værts- og forsyningsregionerne, men ikke på landsplan.

Omkring bruttoværditilvæksten ses, at udenlandske deltagere med overnatning i kommunen skaber den relativt største værditilvækst for kommunen (51 mio. kr. ud af de 100 mio. kr.), mens udenlandske endagsturister i den anden ende kun efterlader 36 mio. kr. i bruttoværditilvækst.

Omkring beskæftigelseseffekter, så skaber udenlandske deltagere med overnatning 125 årsværk i kommunen og 34 i det øvrige land, i alt 159 årsværk på landsplan for hver 100 mio. kr. Danske deltagere med overnatning i kommunen skaber tilsvarende 108 nye årsværk i kommunen for hver 100 mio. kr., som jf. udligningseffekten erstatter 108 andre årsværk i landet, således at nettoeffekten på landsplan er nul.

Omkring provenueffekter, så skaber udenlandske deltagere med overnatning 33 mio. kr. i samlet offentligt provenu for hver 100 mio. kr. de anvender i kommunen. Heraf modtager staten 26,7 mio. kr., mens Københavns Kommune modtager 2,4 mio. og landets øvrige kommuner 4,3 mio. kr. Forholdet mellem værtsregionen, i dette tilfælde Københavns Kommune, og staten er dermed 11:1. Altså 11 kroner i provenue til staten for hver krone til værtsregionen København.

**Analog til tabel 6 i vejledningen. Samfundsøkonomiske nøgletal for begivenheder *placeret i Københavns Kommune***

	Nationale effekter pr. deltagertype (netto)				Værtsregion: Københavns Kommune pr. deltagertype (netto)			
	danske		udenlandske		Danske		udenlandske	
<i>Overnatning</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>	<i>Ja</i>	<i>Nej</i>
	Deltagerforbrug i mio. kr.							
<b>Omsætning</b>	100	100	100	100	100	100	100	100
<b>Bruttoværdi- tilvækst</b>	ingen	ingen	67,2	55,0	42,2		51,3	36,3
<b>Beskæftigelse (årsværk)</b>	ingen	ingen	159	138	108		125	97
<b>Provenu i alt (mio. kr.)</b>	ingen	ingen	33,3	35,3	1,8		2,4	1,8
<b>Stat (mio. kr.)</b>	ingen	ingen	26,7	29,9	*		*	*
<b>Kommune (mio. kr.)</b>	ingen	ingen	6,7	5,4	1,8		2,4	1,8

\*Summen af kommunale effekter i værtsregionen